

ratou whare-maire, i mana ai i pono ai, a ratou kaupapa whaka-haere tikanga i roto i a ratou tumanako.

E te iwi, na nga iwi o tua o nga ngaru, na te iwi pakeha tenei kai whakarihariha te waipiro, i hari mai ki a taua ki te iwi Maori. Noreira ata hurihuri marire tatou i te ahuatanga o tenei kai, he ora ranei mo te iwi Maori kei tenei kai, he mate ranei? Otira kei te mohiotia nuitia e katoa, ko nga hua o tenei kai, he whakataurekareka tangata, he whakarawakore, he mea i te tangata kia mahi i nga tikanga whakarihariha katoa. Nokonei kua huri tenei ki te rau tau e kainga ana tenei kai. Kua kite nga uri matau whai-whakaaro, i nga hua o tenei kai nana i whakawairangi nga whakaaro o tatou tupuna i nga ra o muri, te wa i riro ai te momonatanga o ratou whenua, he utu waipiro hei whakatahua ki o ratou marae maha.

Kua paku to taua rongo ki nga reo ki nga iwi, tawhio noa nga topito e wha o te ao, he iwi rangatira, he iwi mohio, he iwi toa, he iwi atamai, ahakoa he aha te tangata.

E whakaaro ana beoi ano te huarahi e manu ai tenei rangatiratanga o taua, me whakakotahi nga whakaaro o te iwi Maori ki te turaki atu i taua kai. Otira i tenei wa kaore ano he mana pooti kia whakawhiwhia ki te iwi Maori. Noreira me pehea he ritenga? Akuanei pea oho huihui ai te iwi Maori i runga i te whakaaro kotalhi ki te inoi ki te Kawanatanga kia whaka-aetia mai te mana pooti ki te iwi Maori. He aha te he?

Inahoki i te ra pooti kua matakitaki taua te iwi Maori, i te Hainamana, i te Inia, i te Mangumangu me era atu kiri pango o te ao e haere ana ki te pooti, tena ko taua ko te toitu ake o te whenua, ka parea ki tahaki, ano he pihoihoi mokemoke e noho mai ana i runga i te tuanui o te whare, e waiata ana i tana waiata:—

“Kiri taratara me tuku ki te Ariki
Kia taoroa nga pukepuke i nawa!”

PITOPITO KORERO.

Kua tae mai te reta a te pouaru a Revd. Ahipene Rangi me tana whanau, he mihi ki nga tangata i tuku reta, waea hoki ki a ratou ko tana whanau i roto i to ratou aitua i te matenga atu o to ratou matua.

Kei te mihi to tatou hoa a Johannes Andersen mo nga kape tekau-ma-tahi o te pepa tawhito e mohiotia nei tona ingoa ko

“TE PAKI O MATARIKI.”

Kaore te ingoa o te tangata nana aua pepa, i tukuna atu ki a Mr. Andersen. No reira e waiho ana e ia ma *Te Toa Takitini* e kawe atu ana mihi ki te tangata nana aua kape i tuku mai.

(Ka pai ra e hoa e Mr. Andersen, ka mohio koe ki te kaha o te tamaiti nei o *Te Toa* ki te mau haere i to reo inoi ki ia wahine o te motu. Kaore he marae nui o Aotearoa o Te Waipounamu o Whare-kauri, i kore te taea atu e *Te Toa Takitini* inaianei. Kia ora.—*Te Etita.*)